

PRAVOSNAŽNE PRESUDE ZA RATNE ZLOČINE NA KOSOVU TOKOM 2023. GODINE

JANUAR - DECEMBAR 2023

SADRŽAJ

TUŽILAC PROTIV SVETOMIRA BAČEVIĆA

TUŽILAC PROTIV ZORANA VUKOTIĆA-
VUKOTIĆ IV

TUŽILAC PROTIV REMZI SHALE

Fond za humanitarno pravo Kosovo (FHPK), od završetka oružanog sukoba na Kosovu, prati suđenja za ratne zločine koja se vode na sudovima na Kosovu. FHPK je u kontinuitetu objavljivao i objavljivaće analize predmeta i biltene, koji će poslužiti široj javnosti da bude bolje informisana o ovim sudskim procesima.

U ovom biltenu predstavljamo informacije o tri (3) predmeta ratnih zločina na Kosovu, koji su okončani pravosnažnim presudama tokom 2023. godine.

U ovom vremenskom periodu su, u kosovskim sudovima, tri (3) predmeta okončana pravosnažnom presudom: Tužilac protiv Svetomira Bačevića, Tužilac protiv Zorana Vukotića (Vukotić IV) i Tužilac protiv Remzi Shale.

TUŽILAC PROTIV SVETOMIRA BAČEVIĆA

Žalbena veće Specijalnog odeljenja Apelacionog suda, sa predsednikom, sudijom Burimom Ademijem, dana 19. januara 2023. godine, donelo je presudu kojom je odbilo žalbe stranaka u postupku i potvrdilo presudu Osnovnog suda u Prištini/Prishtinë, kojom je okrivljeni Bačević osuđen na kaznu zatvora u trajanju od pet (5) godina za ratne zločine protiv civilnog stanovništva.

Specijalni tužilac STRK-a, Ilir Morina, je 9. novembra 2021. godine podigao optužnicu protiv okrivljenog Svetomira Bačevića, usled osnovane sumnje da je okrivljeni tokom jula - avgusta 1998. godine u selu Belo Polje/Bellopojë, Opština Peć/Pejë, uzeo za taoca oštećenu T.K., ženu staru oko šezdeset (60) godina, koju je potom oslobodio drugi komšija Srbin.

Pre podizanja optužnice, 18. juna i 16. jula 2021. godine, održana su ročišta u vezi sa posebnim istražnim mogućnostima, na kojima je saslušana oštećena T.K.

Tokom glavnog pretresa saslušano je još šest (6) svedoka, na predlog tužilaštva.

Sudsko veće Specijalnog odeljenja Osnovnog suda u Prištini/Prishtinë, na čelu sa predsednikom, sudijom Musom Konxheli, je dana 8. septembra 2022. godine okrivljenog Bačevića oglasilo krivim i osudilo ga je na kaznu zatvora u trajanju od pet (5) godina. Ovu odluku je potvrdio i drugostepeni sud.

TUŽILAC PROTIV ZORANA VUKOTIĆA- VUKOTIĆ IV

Žalbena veće Specijalnog odeljenja Apelacionog suda, na čelu sa predsednicom, sutkinjom Afërditom Bytyçi, dana 15. februara 2023. godine, donelo je presudu kojom je delimično uvažilo žalbu tužilaštva, potvrdivši prvostepenu osuđujuću presudu okrivljenom Vukotiću za ratne zločine protiv civilnog stanovništva.

Apelacioni sud ga je osudio na trinaest (13) godina zatvora, imajući u vidu da je okrivljeni učestvovao u proterivanju albanskog civilnog stanovništva i seksualnom silovanju jedne žene albanske nacionalnosti.

Optužnicu protiv Zorana Vukotića podigla je specijalna tužiteljka STRK-a, Drita Hajdari, 6. marta 2020. godine.

Okrivljeni je optužen da je maja 1999. godine u Vučitrnu/Vushtrri, kao pripadnik rezervnog sastava policije MUP-a Srbije, učestvovao u proterivanju, fizičkom i psihičkom nasilju nad albanskim civilnim stanovništvom i da je seksualno silovao jednu ženu albanske nacionalnosti.

Dana 21. januara 2021. godine počeo je glavni pretres uvodnim rečima stranaka u postupku. Tokom glavnog pretresa saslušana je oštećena D.1 i još šest (6) svedoka na predlog tužilaštva.

Dana 5. jula 2021. godine, sudsko veće Specijalnog odeljenja Osnovnog suda u Prištini/Priştinë, na čelu sa sutkinjom Valbonom Musliu Selimaj, oglasilo je okrivljenog krivim i osudilo ga je na kaznu zatvora u trajanju od deset (10) godina.

Žalbeno veće Apelacionog suda je 21. decembra 2021. godine vratilo predmet na ponovno suđenje.

Dana 25. oktobra 2022. godine počelo je ponovno suđenje saslušanjem oštećene/svedokinje D.1, dok su izjave ostalih svedoka, na predlog stranaka, uzete kao pročitane.

Dana 11. novembra 2022. godine oglašena je prvostepena presuda i okrivljeni je ponovo osuđen na kaznu zatvora u trajanju od deset (10) godina.

Konačno, Apelacioni sud je pravosnažnom presudom okrivljenog Vukotića oglasio krivim i pooštrio kaznu na trinaest (13) godina zatvora.

Ovo je prva pravosnažna osuđujuća presuda domaćih sudova za seksualno silovanje kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva od završetka rata na Kosovu.

TUŽILAC PROTIV REMZI SHALE

Žalbeno veće Specijalnog odeljenja Apelacionog suda, sa predsednikom, sudijom Kreshnikom Radoniqijem, dana 5. decembra 2023. godine, donelo je presudu kojom je odbilo kao neosnovane žalbe stranaka u postupku, dok je žalbu oštećene stranke odbacilo kao nedopuštenu. Ovom presudom potvrđena je prvostepena presuda Osnovnog suda u Prizrenu, kojom je okrivljeni Remzi Shala oglašen krivim za krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od devet (9) godina i šest (6) meseci.

Optužnicu protiv Remzi Shale podigao je specijalni tužilac STRK-a, Haki Gecaj, dana 19. oktobra 2016. godine.

Okrivljeni se tereti da je krajem juna 1998. godine u selu Dulje/Duhël Opštine Suva Reka/Suharekë, u svojstvu pripadnika OVK i u saizvršilaštvu sa drugim pripadnicima, nasilno oteo iz kuće Haxhi Përteshija, čije je telo nakon nekoliko dana nađeno bez znakova života.

Glavni pretres je počeo 12. maja 2017. godine. Tokom glavnog pretresa je saslušano trideset (30) svedoka.

Sudsko veće Osnovnog suda u Prizrenu je dana 3. jula 2019. godine donelo osuđujuću presudu i osudilo okrivljenog na kaznu zatvora u trajanju od četrnaest (14) godina.

Žalbeno veće Specijalnog odeljenja Apelacionog suda je 26. novembra 2019. godine ublažilo kaznu na deset (10) godina zatvora.

Veće Vrhovnog suda usvojilo je 2. marta 2020. godine zahtev za zaštitu zakonitosti koji je podneo branilac osuđenog čime je predmet vraćen na ponovno suđenje na prvom stepenu.

Glavni pretres u sklopu ponovnog suđenja je počeo 24. juna 2020. godine u Osnovnom sudu u Prizrenu. Tokom glavnog pretresa je saslušano trideset i pet (35) svedoka.

Dana 27. juna 2023. godine, sudsko veće Odeljenja za teška krivična dela Osnovnog suda u Prizrenu objavio je osuđujuću presudu i osudilo je okrivljenog na kaznu zatvora u trajanju od devet (9) godina i šest (6) meseci.

Glavni dokaz protiv okrivljenog Shale je bilo svedočenje svedoka/oštećenog Agrona Përteshija, koji je identifikovao okrivljenog kao osobu koja je silom odvela njegovog oca iz kuće.

Žalbeno veće Apelacionog suda je 05. decembra 2023. godine donelo presudu kojom je potvrđena prvostepena presuda.

NALAZI FHPK-a:

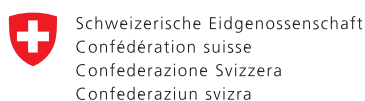
-Posmatrači FHPK su zabeležili dobar učinak sudija Specijalnog odeljenja Osnovnog suda u Prištini/Prishtinë i Specijalnog odeljenja Apelacionog suda u procesuiranju suđenja za ratne zločine. Sudski postupci za ratne zločine pri ovim odeljenjima vode se u razumnom roku.

-U kontekstu istorijata sudskih procesa za ratne zločine na Kosovu, presuda protiv Zorana Vukotića za seksualno nasilje kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva, važan je presedan, kao prva pravosnažna osuđujuća presuda domaćeg pravosuđa.

-Odeljenje za teška krivična dela Osnovnog suda u Prizrenu, predmet Tužilac protiv Remzi Shale, presudio kao poslednji predmet krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva koje vode Odeljenja za teška krivična dela regionalnih sudova, s obzirom da nakon stupanja na snagu Zakona o sudovima, od januara 2019. godine, predmete ratnih zločina vodi isključivo Specijalno odeljenje Osnovnog suda u Prištini/Prishtinë.

Izradu ove publikacije finansijski je podržalo Savezno ministarstvo spoljnih poslova Švajcarske kroz projekat „Unapređenje procesa pomirenja kroz inkluzivan i holistički pristup suočavanju sa prošlošću na Kosovu“ i Nacionalna zadužbina za demokratiju projektom pod nazivom „Promovisanje dijaloga i istorijskog razumevanja“.

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Fonda za humanitarno pravo Kosovo i ni na koji način ne odražava stavove Saveznog ministarstva spoljnih poslova Švajcarske i Nacionalne zadužbine za demokratiju.

Federal Department of Foreign Affairs FDFA

